

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea POLITEHNICA din București
1.2 Facultatea	Automatică și Calculatoare
1.3 Departamentul	Calculatoare
1.4 Domeniul de studii	Calculatoare și Tehnologia informației
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii/Calificarea	Automatica și Informatica Aplicata

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Automatizarea Proceselor Complexe						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. dr. ing. Monica Patrascu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. dr. ing. Monica Patrascu						
2.4 Anul de studiu	4	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	Verificare	2.7 Regimul disciplinei	Obl.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					18
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					6
Tutoriat					0
Examinări					2
Alte activități.....					0
3.7 Total ore studiu individual	36				
3.9 Total ore pe semestru	92				
3.10 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Semnale și sisteme • Acționări • Teoria sistemelor automate • Traductoare și sisteme de măsurare • Modelare și simulare • Ingineria reglării automate
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	•
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• C2 Operarea cu concepte fundamentale din stiinta calculatoarelor, tehnologia informatiei si comunicatiilor • C3 Utilizarea fundamentelor automatizarii, a metodelor de modelare, simulare, identificare si analiza a proceselor, a tehnicilor de proiectare asistata de calculator • C5 Dezvoltarea de aplicatii si implementarea algoritmilor si structurilor de conducere automata, utilizand principii de management de proiect, medii de programare si tehnologii bazate pe microcontrolere, procesoare de semnal, automate programabile, sisteme incorporate
Competențe transversale	• CT2 Identificarea rolurilor si responsabilitatilor intr-o echipa plurispecializata luarea deciziilor si atribuirea de sarcini, cu aplicarea de tehnici de relationare si munca eficienta in cadrul echipei • CT3 Identificarea oportunitatilor de formare continua si valorificarea eficienta a resurselor si tehnicilor de invatare pentru propria dezvoltare.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• formularea conceptelor legate de sistemele complexe si de mari dimensiuni
7.2 Obiectivele specifice	• introducerea tehnicilor specifice de modelare si simulare ale sistemelor complexe si de mari dimensiuni; formularea tipurilor de arhitecturi de conducere aplicabile sistemelor complexe si de mari dimensiuni • modelarea sistemelor complexe; realizarea de modele de simulare si modele computationale; proiectarea de structuri de conducere descentralizate si analiza unui set de studii de caz; familiarizarea cu limbaje specifice programarii orientate agent

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
Complexitate: definiții, concepte, holism și reduționism, globalizare, interconectare, aspecte socio-tehnice, abordarea sistemică, abordarea bazată pe agenți.	Prezentare clasică, slide-uri.	1 prelegere
Modelare: 1. concepte generale (modele computaționale, modele de simulare), modelare bazată pe agenți, aspecte de neliniaritate ale modelelor formale, auto-organizare; 2. Emergență, încapsulare (verticală și orizontală), dependența de observator; 3. Traiectorii de stare, interdependența traiectoriilor, adaptivitate, scări de timp, robustețe și reziliența în sisteme complexe; 4. Similaritate, haos, reacții pozitive și efect în cascada,	Prezentare clasică, slide-uri.	4 prelegeri

determinism și non-determinism;		
Evoluție: evoluția în sisteme complexe, co-evoluție și spații de fitness cuplat, calculul evoluționist, programare genetică, algoritmi genetici, modele evoluționiste, optimizări evoluționiste aplicate în modelare și conducere.	Prezentare clasică, slide-uri.	1 prelegere
Rețele: topologii, rețele complexe, distribuția de putere, teorema small world, clustering, reziliența în rețele.	Prezentare clasică, slide-uri.	1 prelegere
Conducere: 1. arhitecturi de conducere (ierarhizate, distribuite, autonome), definirea cerințelor de performanță, proiectare la nivel vs. proiectare la nivel global, validare, monitorizare și mentenanță; 2. arhitecturi de agenți, sisteme multi-agent, agenți aplicați în conducere; 3. sisteme de conducere în rețea, întâzieri, consens și cooperare.	Prezentare clasică, slide-uri.	3 prelegeri
Studii de caz: Sisteme urbane complexe și de mari dimensiuni (sistem energetic, distribuție de apă, transport și trafic, structuri civile, impactul social, reconfigurarea neinvazivă și nedestructivă a infrastructurii urbane)	Prezentare clasică, slide-uri.	4 prelegeri
Bibliografie Monica Patrascu, Automatizarea Proceselor Complexe - Note de curs - disponibile pe platforma Moodle Ian Sommerville, Socio Technical Systems Engineering Handbook, 2014, resursă online disponibilă la http://archive.cs.st-andrews.ac.uk/STSE-Handbook/ Kevin Kelly, Out of Control - The New Biology of Machines, Social Systems, and the Economic World, 2003, resursă online disponibilă la http://kk.org/outofcontrol/ Melanie Mitchell, Complexity – A Guided Tour, 2009, Oxford University Press Neil Johnson, Simply Complexity – a clear guide to complexity theory, 2010, Oneworld Publications Michael Wooldridge, An introduction to multiagent systems, 2009, Wiley		
8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
Introducere în NetLogo	Aplicații pe calculator	1 sesiune
Primul model (comportamente de bază și navigație simplă)	Aplicații pe calculator	2 sesiuni
Modelul pradă – prădător	Aplicații pe calculator	1 sesiune
Modelul pradă – prădător, comportamente avansate	Aplicații pe calculator	1 sesiune
Efectul fluturului, co-evoluție	Aplicații pe calculator	2 sesiuni
Comportamente complexe bazate pe schimbări în mediu	Aplicații pe calculator	1 sesiune
Comportamente complexe bazate pe schimbări în mediu, partea II	Aplicații pe calculator	2 sesiuni
Comportamente complexe bazate pe schimbări în mediu, partea III	Aplicații pe calculator	2 sesiuni
Sisteme de conducere distribuite bazate pe sisteme multi-agent	Aplicații pe calculator	2 sesiuni
Bibliografie Automatizarea proceselor complexe – Indrumar de laborator – Disponibil online (Moodle) Ian Sommerville, Socio Technical Systems Engineering Handbook, 2014, resursă online disponibilă la http://archive.cs.st-andrews.ac.uk/STSE-Handbook/ Michael Wooldridge, An introduction to multiagent systems, 2009, Wiley		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Disciplina răspunde cerințelor actuale de dezvoltare și evoluție pe plan național și internațional al învățământului tehnic superior în domeniul ingineriei sistemelor;
- În contextul actual de dezvoltare industrială, respectiv al sectoarelor de producție și servicii din economiile țărilor membre UE, domeniile de activitate posibile după absolvire sunt multiple, angajatorii potențiali fiind atât din mediul industrial, cât și din structuri de cercetare – dezvoltare sau educaționale, respectiv organizații/societăți/ companii naționale sau multinaționale, care aplică metodele și tehnicile/ principiile de proiectare a sistemelor automate.
- Se asigură studenților competențe și abilități în concordanță cu prevederile Cadrelor Naționale al Calificărilor din Învățământul Superior, printr-o pregătire științifică și tehnică adecvată nivelului de licență, care să permită

insertia rapida a absolventilor pe piata muncii, dar si posibilitatea continuarii studiilor prin programe de masterat si doctorat;

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finala
10.4 Curs	Cunoasterea materialului de curs.	Verificare partiala (test scris, jumatate grila cu raspuns multiplu, jumatate subiect de sinteza)	20%
		Verificare finala (test scris, jumatate grila cu raspuns multiplu, jumatate subiect de sinteza)	20%
		Activitate la curs	10%
10.5 Seminar/laborator	Elaborarea lucrarilor de laborator.	Pe parcursul lucrarilor de laborator prin realizarea acestora.	50%
10.6 Standard minim de performanta			
obtinerea a minim jumatate din punctajul verificarii finale si obtinerea a minim jumatate din restul punctajelor (pentru nota 5)			

Data completării   Semnătura titularului de curs   Semnătura titularului de seminar

Data avizării în catedră   Semnătura șefului catedrei

.....

.....